

KOCAELİ SANAYİ ODASI
KOCAELİ CHAMBER OF INDUSTRY

2019 YILI TÜRKİYE’NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇERİSİNDE KOCAELİ’NDE YERLEŞİK SANAYİ KURULUŞLARININ PROFİLİ

HAZIRLAYAN
İŞ GELİŞTİRME SERVİSİ

Kocaeli Sanayi Odası, Fuar İçi, 41040 İzmit / Kocaeli
T. 262 315 80 00 F.262 321 90 70 kso@kosano.org.tr www.kosano.org.tr

YAYIN NO:2020.İGE.09

GİRİŞ

İstanbul Sanayi Odası'nca (İSO) 1968 yılından bu yana her yıl kamuoyuna sunulan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması, yalnız sanayicilerimizin değil, ekonomimizin tümüne ilişkin bir referans niteliğindedir.

İSO 500 kapsamında kuruluşlar net üretimden satışlara göre sıralanırken, net satış hasılatı, üretici fiyatlarıyla brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadır. Çalışmada kuruluşların beyanları esas alınmakta olup, kuruluşların beyanları, Maliye Bakanlığı'na verdikleri yılsonu kapanış bilanço ve gelir tabloları ile karşılaştırılarak kontrol edilmektedir.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması temel alınarak Odamız tarafından yapılan araştırmaya göre, 2019 yılı net üretimden satışlarına göre yapılan sıralamada KSO üyesi 79 firma 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında yer almayı başararak üst düzey bir performans göstermişlerdir. 2018 yılı satışlarına göre de KSO üyesi 79 firma listede yer almayı başarmıştı.

İlk yüz büyükte 2019 yılında 27 Kocaelili firma yer almıştır. 2019 yılı 500 büyük firma içerisinde yer alan Odamız üyesi 79 firmanın 14'ü Kocaeli Sanayi Odasının Meclisinde temsil edilmektedir. Meslek Komitesi üyeleri çerçevesinde bakıldığında 9 meslek komitesi üyemiz listede bulunmaktadır. Bu sonuç bize bölgemizin dünya ile rekabet etmede ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca KOBİ'lerimizden yeni büyük firmalarımızın doğduğunu görüyoruz.

Bu yıl da ilk on firma içerisinde ilimizden iki firma yer aldı. Her yıl olduğu gibi Türkiye'nin en büyük firması TÜPRAŞ'ı, Ford Otomotiv Sanayi izledi.

2019 yılında üretici fiyatlarıyla en yüksek katma değer yaratan kuruluş, yine "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. TÜPRAŞ, uzun yıllardır sürdürdüğü birincilik konumunu 2019 yılında da korumuştur. TÜPRAŞ ile onu izleyen kuruluşlar arasında üretimden satışlar açısından yaşanan fark bu yıl da devam etmiştir. TÜPRAŞ, 2019 yılında İSO 500'ün toplam üretimden satışlarının yüzde 8,6'sını gerçekleştirmiştir. Bu oran 2017'de yüzde 7,8, 2018'de yüzde 9 olmuştur.

2019 yılında üretimden satışlarda Türkiye'nin en büyük kuruluşu olmayı sürdüren TÜPRAŞ, aynı zamanda en yüksek brüt katma değeri yaratan kuruluştur. TÜPRAŞ, İSO 500'ün yarattığı toplam brüt katma değerinin 2017'de yüzde 19'unu, 2018'de yüzde 16,2'sini gerçekleştirirken, 2019 yılında bu oran yüzde 11,8'e gerilemiştir.

2019 yılında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş arasında birinci sırada "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş." yer almaktadır. En çok ihracat yapan kuruluşlar arasında otomotiv sektörü yine sürükleyici rol oynamış, gösterdiği ihracat performansı ile ilk üçteki ağırlığını korumuştur.

2019 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamına giren 79 KSO üyesi sanayi kuruluşu, üretimden satışlardan %26,9 oranında pay almıştır.

79 Büyük KSO üyesi sanayi kuruluşunun 33'ü yabancı sermayelidir.

Ekte sunulan rapor İSO tarafından yayınlanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Raporu baz alınarak hazırlanmıştır. Raporun faydalı olmasını diler, saygılar sunarız.

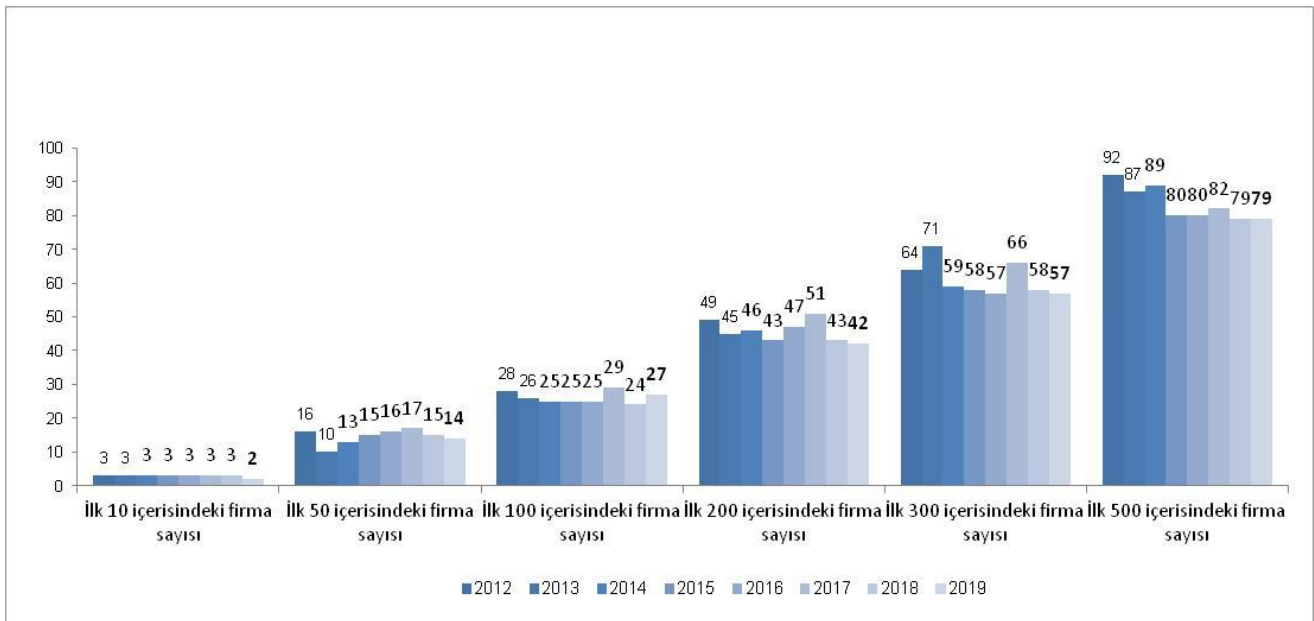
KOCAELİ SANAYİ ODASI

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yapılan “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” anketinde 2019 yılında **79** firma yer almıştır.

Firmaların genel sıralamasına baktığımızda ise;

2019 yılında;

- İlk 10 içerisinde **2** firma, 2018 yılında 3 firma,
- İlk 50 içerisinde **14** firma, 2018 yılında 15 firma,
- İlk 100 içerisinde **27** firma, 2018 yılında 24 firma,
- İlk 200 içerisinde **42** firma, 2018 yılında 43 firma,
- İlk 300 içerisinde **57** firma, 2018 yılında 58 firma,
- İlk 500 içerisinde **79** firma, 2018 yılında 79 firma yer almıştır.

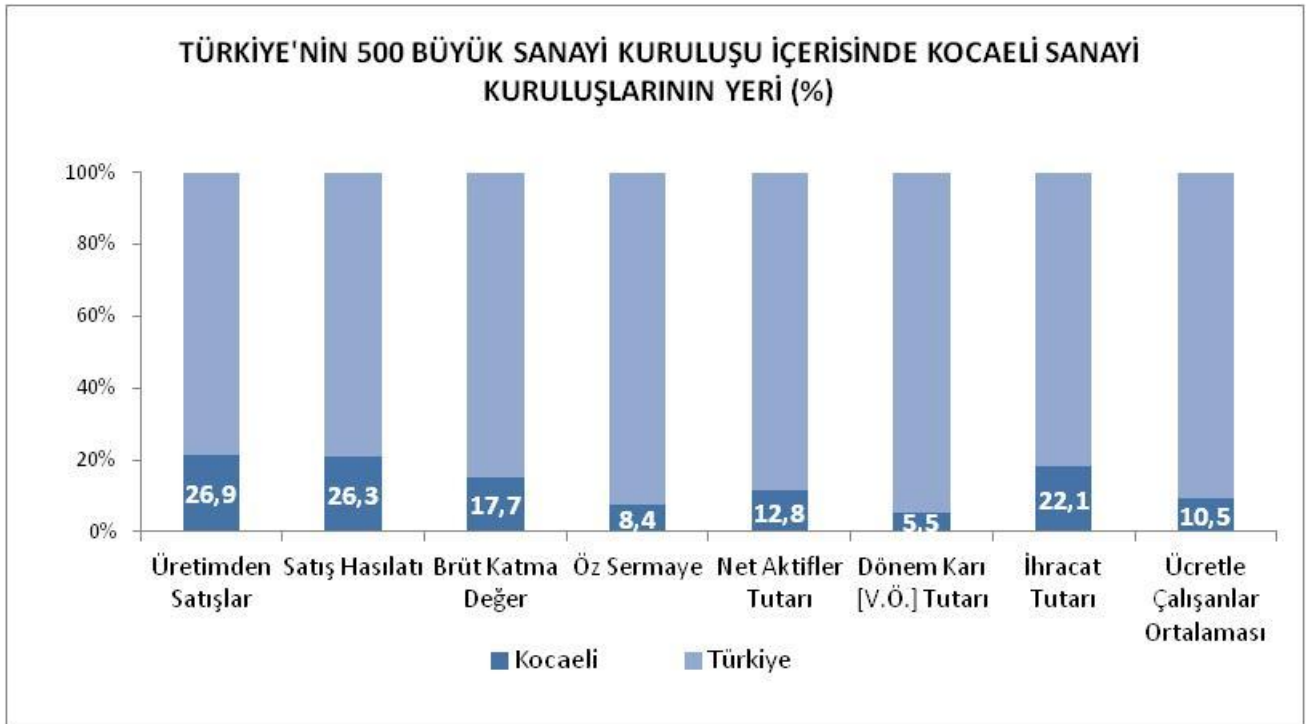

“Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” incelendiğinde, her yıl olduğu gibi **TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.** birinci sırada yer almaktadır. Bu yıl ilk On içerisinde ise; TÜPRAŞ ve Ford-Otosan firmaları yer aldı.

2019 Yılı	2018 Yılı	“Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” İçerisinde yer alan Kocaeli Firmaları
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
2	2	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.
12	10	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
13	11	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.
22	18	Aygaz A.Ş.
29	26	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.
30	45	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.
34	39	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.
35	32	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.
39	47	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.
40	31	Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.
41	30	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.

42	35	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.
44	46	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.
53	51	İpragaz A.Ş.
54	56	BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.
61	43	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.
69	67	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.
70	122	Trakya Cam Sanayii A.Ş.
72	64	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.
83	74	Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.
84	-	-
85	102	Anadolu Cam Sanayii A.Ş.
87	92	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.
89	76	Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.
98	87	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.
99	99	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.
102	108	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
111	-	Eczacıbaşı Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.
116	124	Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.
118	129	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.
121	138	Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.
131	173	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.
133	123	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.
138	149	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.
141	131	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.
142	148	İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.
158	188	Deva Holding A.Ş.
165	130	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.
180	202	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
181	184	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.
196	206	Gübre Fabrikaları T.A.Ş.
205	162	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.
207	198	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.
220	230	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.
229	165	Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
234	196	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
237	250	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.
245	249	Farplas Otomotiv A.Ş.
249	255	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.
254	275	Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.
268	265	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.
271	-	-
285	-	Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.
288	213	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.
295	291	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.
299	342	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.
323	274	Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.
327	243	Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.
333	267	Ağır Haddecilik A.Ş.
342	341	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.

344	-	Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.
350	403	Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.
370	354	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.
375	461	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.
381	352	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.
382	462	Hektaş Ticaret T.A.Ş.
389	371	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.
416	362	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.
426	334	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.
431	245	Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.
440	391	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.
444	438	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.
466	426	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.
473	474	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.
485	-	Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.
487	-	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.
489	393	İzocam Tic. ve San. A.Ş.
490	456	OPSAN Orjinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.

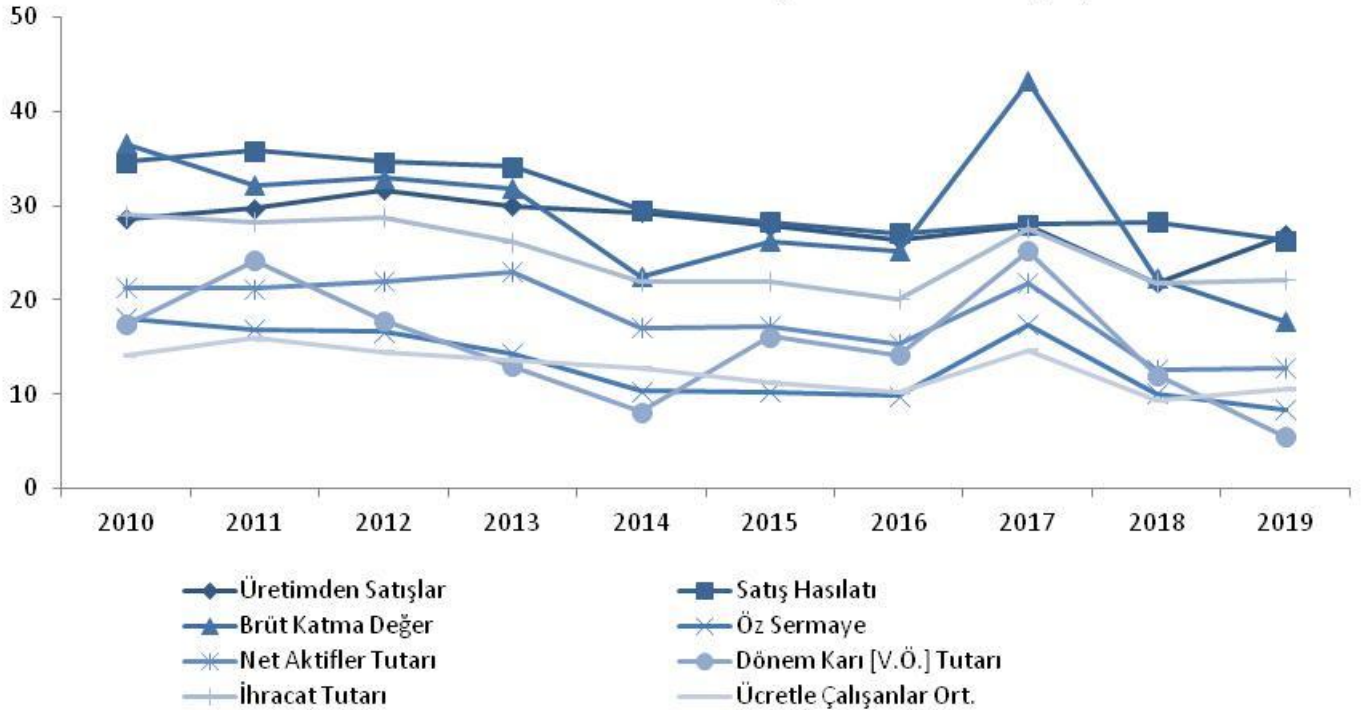

2019 YILINDA 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINA GİREN KSO ÜYESİ SANAYİ KURULUŞLARININ 500 KURULUŞ İÇERSİNDEKİ YERLERİ (TL)

	A	B	B/A KSO (%) 2015 (80)	B/A KSO (%) 2016 (80)	B/A KSO (%) 2017 (82)	B/A KSO (%) 2018 (79)	B/A KSO (%) 2019 (79)
	500 Büyük Sanayi Kuruluşu	KSO Üyesi 79 Büyük Sanayi Kuruluşu					
Üretimden Satışlar (Net)	1.021.869.453.958	274.831.674.721	27,8	26,4	27,8	28,1	26,9↓
Toplam Satış Hâsılatı (Net)	1.143.777.149.779	301.065.791.487	28,3	27	28	28,3	26,3↓
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	278.799.073.776	49.461.807.318	26,2	25,2	43,2	22,3	17,7↓
İhracat (Bin \$)	73.515.291	16.252.791	22	20,1	27,5	21,8	22,1↓
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (VÖ)	61.614.073.797	3.373.660.911	16,1	14,1	25,2	12	5,5↓
Öz Kaynak	330.676.325.529	27.737.989.844	10,2	9,8	17,3	10,1	8,4↓
Net Aktifler	1.047.015.051.224	133.917.986.259	17,2	15,3	21,8	12,6	12,8↑
Ücretle Çalışanlar	696.792	73.095	11,2	10,2	14,6	9,4	10,5↑

* 1 KSO üyesi sanayi kuruluşu bilgilerini vermediği için değerlendirmeye alınamamıştır.

2019 YILINDA 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINA GİREN KSO ÜYESİ SANAYİ KURULUŞLARININ YERİ (%)

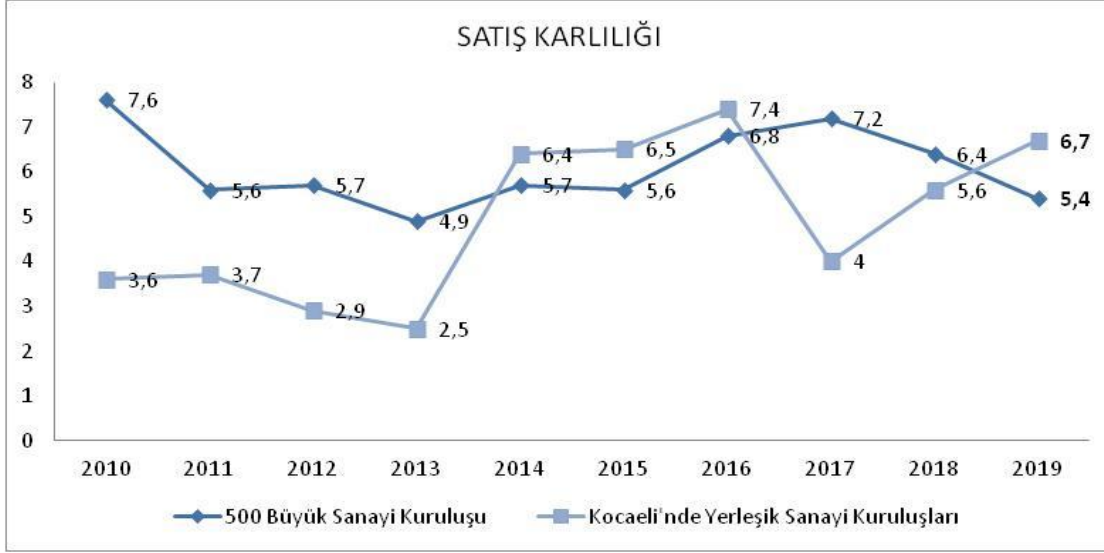
2019 Yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında giren KSO üyesi 79 Büyük Sanayi Kuruluşu bulunmaktadır.

79 Büyük sanayi kuruluşunun hepsi özel sektör kuruluşudur.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu	7,6	5,6	5,7	4,9	5,7	5,6	6,8	7,2	6,4	5,4
Özel Kuruluşlar	5,9	4,8	5,3	4,1	6,1	5,2	5,6	7,1	6,1	5,3
Kamu Kuruluşları	32,5	19,1	13,6	19,1	-1,9	14,1	32,9	10,1	13,6	6,6

500 Büyük Sanayi Kuruluşu içerisinde giren Kocaeli’nde yerleşik **79 Büyük Sanayi Kuruluşunun Satış Karlılığı (%)**;

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
79 Büyük Sanayi Kuruluşu	3,6	3,7	2,9	2,5	6,4	6,5	7,4	4,0	5,6	6,7
Özel Kuruluşlar	3,6	3,7	2,9	2,5	6,4	6,5	7,4	4,0	5,6	6,7
Kamu Kuruluşları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

SONUÇ

2019 yılında İSO 500 içerisinde KSO üyesi kuruluşların sayısının 79 olduğu görülmektedir. 2019 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamına giren 79 KSO üyesi sanayi kuruluşu, üretimden satışlardan yüzde 26,9 oranında pay almıştır. KSO üyesi kuruluşların ihracattaki payı ise yüzde 22,1 düzeyinde gerçekleşmiştir.

79 Büyük KSO üyesi sanayi kuruluşunun 33’si yabancı sermayelidir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında 2019 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluş “TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.” olmuştur. TÜPRAŞ üretimden satışlardaki liderliğini güçlendirerek sürdürmektedir.

TÜPRAŞ 2019 yılında İSO 500’ün toplam üretimden satışlarının yüzde 8,6’sını gerçekleştirmiştir. Üretimden satışlara göre ikinci büyük kuruluş “Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.” olmuştur.

“Hyundai Assan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.” onikinci sırada yer almıştır.

2019 yılında üretici fiyatlarıyla en yüksek katma değer yaratan kuruluş, son beş yıldır olduğu gibi yine “TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.” olmuştur. TÜPRAŞ, İSO 500’ün yarattığı toplam brüt katma değer 2017’de yüzde 19’unu, 2018’de yüzde 16,2’sini gerçekleştirirken, 2019 yılında bu oran yüzde 11,8’e gerilemiştir.

2019 yılında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş arasında birinci sırada “Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.” yer almaktadır. En çok ihracat yapan kuruluşlar arasında otomotiv sektörü yine sürükleyici rol oynamış, gösterdiği ihracat performansı ile ilk üçteki ağırlığını korumuştur.

Kocaeli Sanayi Odası, Fuar İçi, 41040 İzmit / Kocaeli
T. 262 315 8000 F.262 321 9070 kso@kosano.org.tr www.kosano.org.tr